ОКТЯБРГА МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 211 (3439).

28 октябрь
ЖУМА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

◆ *ДАСТЛАБКИ МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ* ◆ **ВАТАНГА 323 МИНГ ТОННАДАН ОРТИҚ ПАХТА ТОПШИРИЛДИ**
◆ СУРЪАТНИ ҲЕЧ БЎШАШТИРМАЙ, ДАЛАДАГИ ҲОСИЛНИНГ СЎНГИ ГРАММИГАЧА ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛАЙЛИК, ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 25 МИНГ ТОННА ПАХТА ТОПШИРИШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИМИЗНИ ТЕЗРОҚ АДО ЭТИШ УЧУН КУРАШАЙЛИК.

Бекободдаги Ленин номли колхоз пахтакорлари йиллик планни аллақачон бажариб қўйган эдилар. Мана, бир неча кундан буён ўз зиммаларидаги социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» сотмоқдалар. Ушбу суратда колхоз пунктида қад кўтараётган пахта бунтларини кўриб турибсиз.
А. Мальцев фотоси.

КОЛХОЗЛАР ТАРИХИНИ ЯРАТАЙЛИК

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Ленин кооператив планини турмушга татбиқ қила бориб, қишлоқда буюк социал ўзгаришларни амалга оширди. Партия раҳбарлигида ишчилар синфи ҳокимиятни қўлга олгандан кейинги социалистик революциянинг энг қийин тарихий вазифаси муваффақиятли ҳал қилинди — миллионларча деҳқон хўжаликларининг колхозлар йўлига, социализм ва коммунизм йўлига ўтиб олиши таъминланди.

Колхоз тузумининг тантанаси Коммунистик партия ва Совет ҳокимиятининг энг буюк ғалабасидир. Эндиликда колхозлар деҳқонлар учун коммунизм мактаби бўлиб қолди.

Колхоз тузуми ғалаба қилганлиги туфайли республикада пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш беқиёс даражада кўпайди, ўзбек қишлоғининг қиёфаси тубдан ўзгарди.

Колхозлар қишлоқ аҳолиси турмушининг укладини, меҳнат шароити ва маишатини тубдан ўзгартириб юборди. Колхозларнинг кўпчилиги барпо этилганидан буён ўтган давр мобайнида йирик, юксак даражада механизациялашган социалистик қишлоқ хўжалик корхоналарига айланди, иқтисодий жиҳатдан қудратли хўжаликлар

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

✦

бўлиб қолди, бой тажриба тўплади. Уларда анчагина прогрессив традициялар қарор топди. Республикада колхоз тузумининг кўпгина шуҳрат қозонган ветеранлари, қишлоқ ишлаб чиқаришининг ишбилармон ташкилотчилари ўсиб етишди.

Илғор колхозларнинг тарихи, уларнинг ташкилотчилари ва раҳбарларининг, деҳқончилик ва чорвачилик усталарининг, қишлоқ хўжалиги энг яхши мутахассисларининг ҳаёти ва фаолияти, уларнинг меҳнат жасорати — қишлоқ меҳнаткашлари ёш авлодини тарбиялашнинг муҳим воситаси ҳисобланади. Колхоз ҳаракатининг ветеранлари, олимлар ва қишлоқ меҳнаткашларининг кўпчилиги колхозлар тарихини вужудга келтириш ва колхоз тузумининг атоқли ташкилотчилари хотирасини абадийлаштириш зарурлиги ҳақидаги масалани жуда тўғри ўртага қўймоқдалар.

Меҳнаткашларнинг истакларини ҳисобга олиб, республика колхозлари тарихини яратиш ва кенг пропаганда қилиш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети жамоатчилик асосларида Ўзбекистон колхоз қурилиши тарихи институти ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилди. Институт зиммасига республикада коллективлаштириш тарихига тааллуқли материалларни тўплаш, монографиялар, брошюралар, мақолалар тарзида босиб чиқариш, шунингдек қўлёзма сифатида тарқатиш учун айрим колхозларнинг тарихини ёзиш; колхозларнинг ташкилотчилари ва колхоз ҳаракатининг ветеранлари эсдаликлари ва биографияси тўпламларини тузиш; колхозларнинг тарихи ва ҳозирги вақтдаги аҳволига тааллуқли фотоальбомлар ташкил этиш; жонажон колхознинг тарихини ўрганиш тўгаракларини ташкил этиш, колхоз ҳаракати тарихи тўғрисида аҳоли ўртасида суҳбатлар, докладлар ва лекциялар ўтказиш юклатилади.

Институтнинг илмий-методик фаолиятига раҳбарлик қилиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти қошида республика партия ва совет органлари, министрликлар, идоралар, илмий муассасалар, шунингдек колхозларнинг вакилларидан иборат Совет ташкил этилади. Партия тарихи институтининг директори М. Ғ. Ваҳобов колхоз қурилиши тарихи институти Советининг раиси, Қишлоқ хўжалик илмий-техника жамиятининг раиси А. А. Колдаев, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари А. Дадабоев, шахсий пенсионер Ғ. Йўлдошев Совет раисининг ўринбосарлари қилиб тасдиқланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область ва район партия комитетларига Ўзбекистон колхоз қурилиши тарихи институтига колхозларнинг тарихини яратишда ҳар тарафлама ёрдам бериш, материалларни тўплаш учун кенг жамоатчиликни — партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини, республика колхозларини ташкил этишда иштирок этган колхоз ҳаракатининг ветеранларини, йигирма беш мингчиларни, колхозларнинг раҳбарлари, олимлар ва бошқа ходимларни жалб этиш вазифасини топширди.

ЯНА 350 ТОННА

КПСС XXIII съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган хўжалигимиз аъзолари экинлардан мўл ҳосил етиштириш учун ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Бутун куч ва эътиборимиз беш йиллик планнинг дастлабки йили топшириғини муддатидан олдин муваффақиятли бажаришга қаратилган.

Шу кунларда колхозимизнинг қайси бригада ва звеносида бўлманг дала меҳнаткашларининг Октябрь Чақириқларига амалий иш билан жавоб бериш учун ҳормай-толмай ишлаётганликларининг гувоҳи бўласиз. Ҳар бир ерда социалистик мусобақа кенг қулоч ёзган. Буни дастлабки ишларимизнинг якунларидан ҳам кўриш мумкин. Пахтакорларимиз ғайрат кўрсатишиб, муддатидан олдин 25 октябрдаёқ йиллик пахта тайёрлаш планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти беришди. Колхозимиз аъзолари давлат омборига 3212 тонна «оқ олтин» тўкишди. Ҳосилни йиғиб олишда механизаторларимиз айниқса намуна кўрсатиб ишладилар. Пландаги 1660 тонна ўрнига 2157 тонна «оқ олтин» ёки ялпи ҳосилнинг 68 проценти «зангори кема»лар ёрдами билан териб олинди.

Колхозчилар йиғим-теримда ҳар бир кундан тўғри фойдаланишяпти, етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини нобуд қилмай, тезроқ йиғиштириб олиш ва давлатга топшириш учун курашишяпти. Шуниси қувончлики, кўпгина механик-ҳайдовчилар, чевар теримчилар пахта териш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариб, қўшимча пахта теришни давом эттирмоқдалар.

Ҳали даламизда анчагина ҳосил бор. Буни биз ҳисоблаб чиқиб ўз зиммамизга қўшимча социалистик мажбурият олдик. Улуғ Октябрь байрами кунигача яна 350 тонна пахта топширамиз.

Т. ОРИПОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.
И. ИБОДОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

ПАХТА ҲАМ, ШОЛИ ҲАМ МЎЛ

ОҚҚЎРҒОН, (Телефон орқали олинди). Ҳамид Олимжон номли колхознинг деҳқонлари хўжалик йилини муваффақиятли якунлаш учун курашмоқдалар. Колхоз пахта тайёрлаш планини бажарганига анча бўлди. Мажбурият ҳисобига «оқ олтин» дурдоналари топширилаётир.

Колхозчилар шолидан ҳам мўл ҳосил олиш йўлида астойдил меҳнат қилишди. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан ўртача 32 центнердан шоли ҳосили олиш мўлжалланяпти. Яқин кунлар ичида колхозчилар шоли янчишни ҳам кучайтириб юборишади.

Қўшни Карл Маркс номли колхоз шоликорлари ҳам ғайрат қилишяпти. Улар шоли ўримини узоғи билан икки-уч кун ичида тамомлаш учун ҳаракат қилмоқдалар. А. Ким, В. Пак, С. Кен, В. Ким каби ишда толиқмас серғайрат колхозчилар шоли ўришда кунлик нормаларини ортиғи билан бажармоқдалар. Хўжаликда шоли янчиш суръати ҳам кундан-кунга тезлаштирилмоқда.

— Бу йил, — дейди колхознинг бош бухгалтери ўртоқ Қўчқор Жуманов мухбиримиз билан қилган суҳбатида, — пахтакорларимиз каби шоликорларимиз ҳам баракали меҳнат қилишди. Улар илғор агротехника фани ютуқларига тўла риоя қилиб мўл ҳосил етиштиришда ҳормай-толмай ишлашди. Вақтида суғорилди, бегона ўтлардан тозаланди. Оқибатда бошоқларда салмоқли донлар пайдо бўлди. Шоликорлар ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтарамиз дейишмоқда.

ШОЛИ ТОПШИРИЛМОҚДА

Бўка районининг колхоз ва совхозларида шоли ўриш ва давлатга топшириш ишлари кундан-кунга кучайиб бормоқда. Пешқадам шоликорлар об-ҳавонинг қулай кунларидан унумли фойдаланиб, шоли ўришни тезлаштиришяпти.

Бу йил «Бўка» совхозининг шоликорлари ҳар йилдагидан кўпроқ ҳосил йиғиштириб олиш учун курашяптилар. Ишчилар 41 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 26 центнердан шоли топширишни планлаштирганлар. Ҳозир бундан зиёд ҳосил далада бор. Уни ўриш ва янчиш тезлаштирилмоқда. Совхозда икки комбайн тўхтовсиз ишлаб турибди. Ишчилар кейинги кунда 24 тонна зиёд шоли янчиб, давлатга топширдилар. Дастлабки ҳисоблар қувончли бўлмоқда. Баракали хирмон кўтарилаётир. Ҳар гектар ердан олинаётган хосил 27 центнерга тўғри келади.

Ҳамза номли колхозда ҳам шоли ўриш, янчиш ва давлатга топшириш жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда.

И. АБДУЛЛАЕВ.

„ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 27 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,82	109,95	0,20	213,10
КАЛИНИН	2,02	109,85	0,50	81,00
ОҚҚЎРҒОН	0,76	108,46	0,86	120,62
БЎКА	0,78	102,90	0,45	120,08
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,98	102,84	0,33	116,27
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,75	101,93	—	105,20
Бекобод	1,03	97,37	0,34	96,02
Янгийўл	1,46	96,06	1,18	103,60
Область бўйича:	0,98	102,30	0,63	115,22

ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯНИНГ ИЖОДИЙ СОЮЗЛАРИ

Бутун халқимиз сингари совет адабиёти ва санъатининг арбоблари ҳам ўз меҳнатини олижаноб ватанпарварлик ишига — КПСС XXIII съезди қарорларини амалга оширишга бағишламоқдалар, Улуғ Октябрнинг эллик йиллигига актив тайёрланмоқдалар. Ҳозирги вақтда ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кино ва театр ходимлари ижодий союзларининг роли тағин ҳам кўпроқ ўсиб бормоқда. Улар мамлакатнинг санъаткор кучларини жипслаштиришлари, социалистик маданиятни равнақ топтиришга кўмаклашишлари, санъат усталарини кун сайин коммунизм руҳида тарбиялашлари лозим.

Совет адабиёти ва санъати арбоблари ўз олдиларида вужудга келаётган бадиий проблемаларни биргаликда куч-ғайрат сарфлаб ҳал қилмоқ учун ижодий союзларга бирлашганлар. Бу союзлар бизнинг жамиятимизда муҳим ўрин олиб турибди.

«Партия, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг XXIII съездига ҳисобот докладида, — интеллигенциянинг талабларига диққат ва эътибор билан қулоқ солади, унинг ижодий союзларини ва бирлашмаларини ҳамиша қувватлаб келди ва қувватлай беради. Ижодий ташкилотлар ва муассасаларда, нашриётлар, театрлар, киностудияларда юксак талабчанлик, принципиаллик ва санъаткорнинг халқ олдида ўзининг граждашлик масъулиятини англаш вазияти вужудга келтирилиши лозим».

Янги одам — коммунизм бинокорини шакллантириш ва тарбиялашда адабиёт билан санъатнинг роли катта. Кенг жамоатчиликнинг таҳсинига сазовор бўлган китоблар, суратлар, кинофильмлар ва спектакллар, музика асарлари йил сайин кўпайиб бормоқда. Уларнинг энг яхшилари Ленин мукофотига сазовор бўлди. 1967 йилдан бошлаб адабиёт ва санъатнинг энг талантли, юксак ғоявий асарларига Улуғ Октябрь социалистик революцияси йиллигида СССР Давлат мукофотлари бериладиган бўлди. Кўпгина иттифоқдош республикаларда энг яхши адабиёт ва санъат асарлари учун республика мукофотлари таъсис этилди. Яқинда М. Горький ва К. Станиславский, И. Репин ва М. Глинка, ака-ука Васильевлар номидаги РСФСР Давлат мукофотлари, шунингдек ВЛКСМ Марказий Комитетининг мукофотлари берилганлигини жамоатчилик мамнуният билан кутиб олди.

Буларнинг ҳаммаси кўп миллатли Ватанимиз барча халқларининг бадиий ижодиётини янада ривожлантириш тўғрисида партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлигининг яна бир далили бўлиб, санъаткорнинг ижодий меҳнати социалистик жамиятда умумхалқ меҳнатининг ажралмас ва зарурий қисми бўлиб қолганлигининг ишончли исботи бўлиб хизмат қилади. Ана шундай қулай вазият ижодий союзларнинг баракали ишлаши учун энг яхши имкониятлар яратиб бермоқда.

Санъаткорнинг кундалик ишига, қувончи ва машаққатларига эътиборли бўлиш — ҳар бир ижодий союз учун энг муҳим ишдир. Талант — нодир нарса, деган эди В. И. Ленин, уни эҳтиёт қилиб асраш, қўллаб-қувватлаш ва тарбиялаш керак. Бадиий ижодкорликнинг энг зарур проблемаларини, янги асарларни, матбуот органлари ишларини жонкуярлик билан принципиал муҳокама қилиш интеллигенция союзлари турмушида алоҳида аҳамиятга эга. Ҳали ҳам баъзан шундай бўлмоқда: автор асар ёзади, лекин уни муҳокама қилмайдилар — ўртоқлик муносабатларини бузиб қўймаслик учун уни қўллаб-қувватламайдилар ҳам, танқид қилмайдилар ҳам. Лекин касбдош ўртоқнинг камчиликларини ва айниқса хатоларини кўрсатмаслик, танқидга қўрқоқлик муносабатида бўлишнинг чинакам ўртоқчилик билан ҳеч бир алоқаси йўқ. Танқид принципиал, исботли ва яхши ният билан қилинса, санъаткорга ишончли таянч бўлиб хизмат қилади. Давр талабларига мос келувчи, совет кишиларининг маънавий эҳтиёжларига жавоб берувчи талантли асарларни ўз вақтида пайқай билиш, санъаткорни янги ижодкорликка руҳлантира билиш ҳам керак.

(Охири учинчи бетда).

ШОНЛИ 40 ЙИЛ

Т. УСУБАЛИЕВ,
Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

Қирғиз элида катта байрам бошланди. Меҳнаткашлар Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси ва Қирғизистон Коммунистик партиясининг 40 йиллигини нишонламоқдалар. Бу юртимиздаги ҳамма халқларнинг байрами, чунки қардош халқлар синов кунларида ҳам, ғалаба кунларида ҳам ҳамиша биргадирлар. Бу байрам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинча миллий сиёсатининг тантанасини, ҳаётий кучини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Қирқ йил тарихда унчалик катта вақт эмас, лекин шу қирқ йилнинг ўзи Қирғизистон тараққиётида бутун бир давр бўлиб қолди. Рўй берган социал иқтисодий ва маданий ўзгаришларнинг бойлиги жиҳатидан бу даврни қирғиз халқи ҳаётидаги бошқа даврларнинг ҳеч қайсиси билан тенглаштириб бўлмайди. Барча совет кишилари Қирғизистоннинг муваффақиятлари билан ҳақли равишда фахрланмоқдалар. Фақат зафарли Улуғ Октябрь революцияси шароитидагина, фақат Ленин Коммунистик партиясининг раҳбарлигидагина, фақат улуғ оғамиз рус халқининг ва совет мамлакатидаги бошқа ҳамма халқларнинг ёрдами билангина бу муваффақиятларни қўлга киритиш мумкин бўлиб қолди.

Революциядан олдин Қирғизистон қанақа жой эди? Азим тоғлар ва водийлар мамлакати бўлиб асрлар давомида ниҳоят даражада қолоқ юрт бўлиб келган эди.

Қирғиз халқининг ижтимоий ривожланиши феодал-қабилавий муносабатлар доирасидан нарига ўтмади. Кўчманчи чорвачилик аҳолининг асосий машғулоти эди. Қирғизларнинг бойлиги чорвагина бўлиб қолган эди, лекин чорванинг учдан икки қисми юқори табақа қўлида тўпланган эди.

(Охири 3-бетда).

● «ИССИҚ КЎЛ» санаторийси ёз пайтларда Қирғизистон меҳнаткашларининг оромгоҳ ерларидан бири ҳисобланади. Дам олиш ойларида бу ерда юзлаб кишилар ўз соғлиқларини яхшилаб, меҳнат қучоғига қайтадилар. Суратда: «Иссиқ кўл» санаторийсининг умумий кўриниши.
О. Левак фотоси.

СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ВА В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

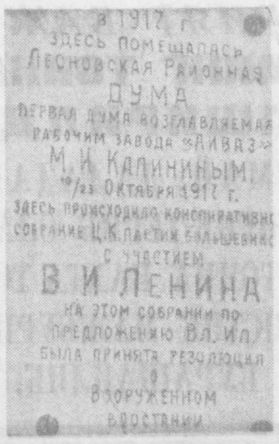

Суратда: Ленинграднинг Болотной кўчасидаги 10/13 уйда осилган мемориал тахтача. Бу уйда 1917 йилнинг октябрь ойида большевиклар партияси Марказий Комитетининг Владимир Ильич Ленин иштирокида яширин мажлиси бўлиб ўтган. Бу мажлисда Қуролли қўзғолон ҳақида резолюция қабул қилинган эди.

ТАСС фотохроникаси.

Петроградда, сўнгра Москвада Октябрь революцияси ғалаба қозонганлиги тўғрисидаги хушхабар бутун Россияга яшин тезлигида тарқалди.

Россия пролетариати, меҳнаткаш деҳқонлари питерликлар ва москваликларга эргашиб, ҳокимиятни ўз қўлларига ола бошладилар. Минск ва Владимирда, Иваново-Вознесенск ва Луганскда, Орехово-Зуево ва Қозонда, Уфа ва Рязаида, Екатеринбург ва Самарада, Ярославль ва Нижний Новгородда Октябрнинг Қизил байроқлари ҳилпирай бошлади.

Пролетар революцияси қуюндек шиддат билан бутун мамлакатга ёйилиб, эксплуататорлар ҳукмронлигини абадий супириб ташлади. 1917 йилнинг октябридан 1918 йилнинг январь-февраль ойларигача революция бутун мамлакатни қамраб олди. Бу—В. И. Лениннинг таъбири билан айтганда, Совет ҳокимиятининг «зафарли юриши» бўлди.

Ушбу саҳифада ТАСС Октябрнинг алангали кунларига доир ҳужжатларни эътиборингизга ҳавола қилади. Бу ҳужжатлар 1917 йили коммунизм йўлини бошлаган халқимизнинг улуғ тарихий шижоатини яна бир бор эслатсин.

Суратда: қизил гвардиячилар Москва Қизил майдонида 1917 йил.

ТАСС фотохроникаси.

ҒОЯТ КЎПЧИЛИКНИНГ ИРОДАСИГА ТАЯНИБ

1917 йил 26 октябрь

Ишчи, солдат ва деҳқонларга!

Ишчи ва солдат депутатлари Советларининг иккинчи Бутунроссия съезди очилди. Унда Советларнинг жуда кўпчилигидан вакиллар бор. Съездда деҳқонлар Советларидан ҳам бир неча делегатлар иштирок этмоқда. Муросасоз Марказий Ижроия Комитетининг ваколати тугади. Съезд ишчи, солдат ва деҳқонларнинг жуда кўпчилигининг иродасига таяниб, ишчилар ва гарнизоннинг Петроградлаги ғолибона қўзғолонига суяниб, ҳокимиятни ўз қўлига олади.

Мувақкат ҳукумат ағдарилди. Мувақкат ҳукумат аъзоларининг кўпчилиги қамоққа олинди.

Совет ҳокимияти ҳамма халқларга дарҳол демократик сулҳ ва ҳамма фронтларда дарҳол ярашишни таклиф қилади. У помешчикларга қарашли ерларни, удел ва монастирь ерларини текинга деҳқон комитетлари ихтиёрига беради, армияни тўла-тўкис демократлаштириб, солдатларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилади, ишлаб чиқариш устидан ишчилар контролини жорий қилади, таъсис мажлисининг ўз вақтида чақирилишини таъмин этади, шаҳарларга ғалла ва қишлоқларга энг зарур буюмларни етказиб бериш учун ғамхўрлик қилади, Россияда яшовчи барча миллатларга ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини таъминлаб беради.

Съезд қарор қилади: жойларда бутун ҳокимият ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Советларига ўтади, улар чинакам революцион тартибни жорий қилмоқлари лозим.

Съезд окоплардаги солдатларни ҳушёр ва саботли бўлишга чақиради. Советлар съезди, революцион армия революцияни то янги ҳукумат ҳамма халқларга бевосита таклиф қиладиган демократик сулҳни тузгунча империализмнинг ҳар қандай тажовузларидан ҳимоя қила олади, деб ишонади. Янги ҳукумат мусодара қилиш сиёсатини ва мулкдор синфларга солиқ солиш сиёсатини қатъий суратда ўтказиш воситаси билан революцион армияни барча зарур нарсалар билан таъминлаш учун ҳамма чораларни кўради ва, шунингдек солдат оилаларининг аҳволини яхшилайди.

Корниловчилар — Керенский, Каледин ва бошқалар — Петроград устига қўшин юборишга уриниб кўрмоқдалар. Керенский томонидан алдаб юборилган бир неча отряд қўзғолон кўтарган халқ томонига ўтди.

Солдатлар, корниловчи Керенскийга актив суратда қаршилик кўрсатингиз! Сергак бўлингиз!

Темир йўлчилар, Керенский томонидан Петроград устига юбориладиган ҳамма эшелонларни тўхтатингиз!

Солдатлар, ишчилар, хизматчилар, революциянинг тақдири ва демократик сулҳ тақдири сизнинг қўлингизда!

Яшасин революция!

Ишчи ва солдат депутатлари Советларининг Бутунроссия съезди. Деҳқон Советларининг делегатлари.

Советларнинг иккинчи Бутунроссия съезди Владимир Ильич Ленин бошчилигида биринчи Совет ҳукуматини тузди.

РЕВОЛЮЦИЯ ТАНТАНА ҚИЛДИ

Ҳамма вокзаллар, телеграф, телефон станцияси, почтамт ишғол қилинди, Қишлок сарой билан штаб телефон тармоғидан узилди. Давлат банки қўлга олинди. Қишлик сарой, штаб ва улар атрофидаги пунктлар қуршаб олинди. Зарбдор батальонлар тарқатиб юборилди. Юнкерларнинг пайи қирқилди. Броневиклар революцион комитет томонига ўтди. Казаклар мувақкат ҳукуматга бўйсунишдан бош тортдилар. Мувақкат ҳукумат ағдариб ташланди. Ҳокимият ишчи ва солдатлар Петроград Совети Революцион комитети қўлига ўтди.

Петроградда ҳокимиятни Петроград Совети Ҳарбий-Революцион комитети ўз қўлида ушлаб турибди. Якдиллик билан қўзғолон кўтарган солдатлар билан ишчилар ҳеч бир қон тўкмай ғалаба қозондилар. Керенский ҳукумати ағдарилди. Комитет фронтга ва фронт орқасига мурожаат қилиб, иғвогарликларга учмасдан, балки Петроград Совети билан янги революцион ҳокимиятни қўллаб-қувватлашга даъват қилди ва янги революцион ҳокимият дарҳол адолатли сулҳ тузилишини таклиф қилади, деҳқонларга ер беради, таъсис мажлисини чақиради, деб айтди. Жойларда ҳокимият ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари советлари қўлига ўтди.

Петроград Совети Ҳарбий-Революцион Комитети.

(«Рабочий и солдат» — «Ишчи ва солдат» газетасининг 1917 йил 7 ноябрь (25 октябрь)даги 8-сонидан).

ҚОРА КУЧЛАР БАРДОШ БЕРОЛМАЙДИ!

Якшанба, 29 октябрь, кечқурун Киевда революцион қўшинлар билан контрреволюцион кучлари ўртасида граждaнлар уруши бошланди. Кеча кун бўйи Печерскда ўрнашиб олган революцион қўшинлар билан уларни қуршаб олган юнкерлар ва казаклар ўртасида дамба-дам жанг бўлиб турди. Революцион қўшинлар зўр революцион шижоат ва қаҳрамонлик билан жанг қилмоқдалар.

Контрреволюция кучлари устун бўлишига қарамай, юнкерлар кетма-кет мағлубиятга учрадилар. Уларнинг солдатлари билан Қизил гвардиячилар ўрнашиб олган арсеналга қилган ҳужуми катта талафот етказиб қайтарилди. Печерскда юнкерлар мактаби тўплардан ўққа тутилгач, революцион қўшинларга таслим бўлишга мажбур қилинди.

Мағлубиятга учраганидан аламзада бўлган юнкерлар билан казаклар тинч аҳоли устидан ғалаба қозонишга уринмоқда...

Контрреволюция штабида бизнинг большевик ўртоқларимиз — музокаралар вақтида бизнинг ўртоқларимизнинг шахсий дахлсизлиги тўғрисида контрреволюционерлар билан сотқин социалистлар берган ваъдага хилоф равишда қамоққа олинган ишчи депутатлари Совет Ижроия Комитетининг аъзолари ушлаб турилибди. Контрреволюцион аблаҳлар аҳолини ҳаддан ташқари таҳқирламоқда. Улар ишчилар билан солдатлардан қилмишларига яраша жазо олсалар ажаб эмас. Революция ғалаба қозонмоқда, бинобарин ҳеч қандай қора кучлар ва уларнинг «демократия»даги малайлари революция зарбаларига бардош бера олмайди.

(«Ишчи ва солдат депутатлари Киев область ва шаҳар Советлари вестниги»нинг 1917 йил 1 ноябрдаги 1- сони).

БУТУНРОССИЯ СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ!

...Область Комитетининг Бюроси Минск Советининг тактикасини батамом маъқуллайди ва Ғарбий областдаги ишчи ва солдат депутатларининг барча Советларига мурожаат қилиб, Советларнинг Бутунроссия съезди ва Революцион Комитетнинг Советларга таянувчи ҳокимият барпо этишга қаратилган ҳамма чораларни қўллаб-қувватлашга чақиради.

Область Комитети Революцион Комитет тузиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб, Минск Совети ҳузурида ташкил этилаётган Революцион Комитетга қуйидаги платформа асосида киришни мумкин деб ҳисоблайди:

1) Революцион Комитет тартибни ва область аҳолиси хавфсизлигини сақлаш учун тузилади.

2) Фронтдан келаётган эшелонларнинг киритилишига йўл қўйилмайди.

3) Советлар ва уларнинг революцион демократияси ҳамда улар олиб бораётган кураш тўғрисида иғвогарлик ва туҳмат миш-мишларининг тарқатилишига йўл қўйилмайди.

4) Революцион Комитет марказда ва жойларда шундай комитет тузилгунга қадар бутун ҳокимиятни ўз қўлида ушлаб туради.

5) Революцион Комитетга Ғарбий область ижроия комитетидан 2 вакил киради ва ана шу Революцион Комитет тузилиши биланоқ дарҳол унинг составига Ғарбий областнинг барча Советларидан биттадан вакил киради.

(Ғарбий область Белоруссия) ишчи ва солдат депутатлари Совети область Комитети Бюросининг резолюциясидан, 1917 йил 27 октябрь).

ЕР ҲАҚИДАГИ ДЕКРЕТ—ЭРКИН ТУРМУШ ТОНГИ

Биз, Саратов губернияси Сердовск уезди, Борков волостидаги Сборний Аркадак қишлоғининг қуйида қўл қўювчи граждaнлари 1917 йил 4 ноябрда қишлоғимизнинг граждани Аким Гер. Анохин раислигидаги умумий йиғилишда солдат, ишчи ва деҳқон депутатлари Совети Саратов губерниясининг делегати ўртоқ Винатовскийнинг ҳозирги пайт ва халқ комиссарлари Бутунроссия Советининг фаолияти тўғрисида ҳамда халқ комиссарлари Советининг шу 1917 йил 26 октябрда чиқарган Декретлари тўғрисидаги докладини тингладик.

Биз бу Декретларни ўзимизнинг меҳнат турмушимиздаги машъал деб. бутун меҳнаткаш халқни асрий зулм ва асоратдан қутқариш деб ҳисоблаймиз.

Ер тўғрисидаги Декрет эркин турмушнинг шундай бир ёруғ, нурафшон тонгидирки, биз, меҳнаткаш деҳқонлар неча ўн йиллардан бери уни орзу қилиб келган ва узоқ вақтлардан бери орзиқиб кутган эдик. Шу Декретни чиқарганларга шон ва шарафлар ҳамда бизнинг меҳнаткаш деҳқонлардан чуқур миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Шу билан бирга қаттиқ талаб қилиб айтамизки, бу Декретлар дарҳол амалга оширилсин, шу мақсадда қилинадиган ишлар ўз томонимиздан қоғозда эмас, балки амалда тўла-тўкис ва бутун вужудимиз билан қўллаб-қувватлашга ваъда берамиз.

...Айни маҳалда граждaнларни казакларнинг ва озодликнинг ялпи ички душманлари (буржуазия) ҳамласидан муҳофаза қилишга жуда жиддий эътибор берилишини қаттиқ талаб қиламиз. Шу сабабли, биз, Борков волости деҳқонларига деҳқон депутатлари Совети номига ўт очиш қуроли ёки эллик (50) човлиқ кишидан иборат қуролли куч юборилишини сўраймиз, ўтиниб сўраймиз, чунки бизнинг волостимизда ҳали ҳам маст казаклар изғиб юрибди, уларга помешчикларнинг ўзлари ёки уларнинг иш бошқарувчилари раҳбарлик қилмоқда.

Йиғилиш раиси А. Анохин,
Секретари (имзо)
Граждaнлар (20 та имзо).
(Саратов шаҳрида чиқадиган «Социал-демократ» газетасининг 98-сони, 1917 йил 20 декабрь).

СОЦИАЛИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ

25 октябрь кундузи соат 2 дан 35 минут ўтганда ишчи ва солдат депутатлари Петроград Советнинг шошилинч мажлиси очилди. Мажлисда июль кунларидан кейин биринчи марта В. И. Ленин ошкора сўзга чиқиб, Советлар ҳокимиятининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

В. И. Ленин бундай деди:

«Ўртоқлар! Зарурлиги тўғрисида большевиклар ҳамма вақт гапириб келган ишчи ва деҳқонлар революцияси амалга ошди... Россия тарихида бундан буён янги палла бошланади, бинобарин ҳозирги учинчи рус революцияси оқибат натижада социализм ғалабасига олиб келиши керак...».

(Ўша кунлардаги қисқача газета ахборотидан).

МОСКВА: ДУШМАН ТАСЛИМ БЎЛДИ

ҲАРБИЙ-РЕВОЛЮЦИОН КОМИТЕТНИНГ БАРЧА ҚЎШИНЛАРИГА БУЙРУҚ

Революцион қўшинлар ғалаба қозонди. Юнкерлар билан «Оқ гвардия» қурол-яроғларини топширмоқда. Ижтимоий хавфсизлик комитети тарқатиб юборилмоқда. Буржуазиянинг ҳамма кучлари батамом тор-мор келтирилди ва бизнинг талабларимизни қабул қилиб таслим бўлмоқда.

Бутун ҳокимият Ҳарбий Революцион Комитет қўлида турибди.

Москва ишчилари ва солдатлар Москвада ўз ҳокимиятини зўр қийинчилик билан қўлга киритдилар.

Ҳаммамиз ишчилар, солдатлар ва деҳқонларнинг янги революцияси ғалабаларини ҳимоя қилайлик.

Душман таслим бўлди.

Ҳарбий Революцион Комитет ҳар қандай ҳарбий ҳаракатларни (милтиқлардан, пулеметлардан ва тўплардан ўт очишни) тўхтатишни буюради.

Ҳарбий ҳаракатлар тўхталиши билан Советларнинг қўшинлари юнкерлар билан «оқ гвардия» қурол-яроғлари ни алоҳида комиссияга топширгунига қадар ўз жойларида қоладилар.

Қўшинлар ҳарбий революцион комитетнинг алоҳида буйруғи бўлмагунча тарқалиб кетмасинлар.

Ишчи ва солдат депутатлари Москва Советининг Ҳарбий-Революцион Комитети 1917 йил 2 ноябрь, кечқурун соат 9.

ЭНГ ЖАНУБИЙ НУҚТАДА

ТИНГЛАНДИ: Петроград, Тошкент ва Ашхободдан олинган ҳамда ҳозирги пайтга доир ва ҳокимиятни Советлар қўлига олиш тўғрисидаги фармойиш ёзилган телеграммалар.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ: Солдат, ишчи ва деҳқон депутатларининг Кушка Совети ҳокимиятнинг Советлар қўлига ўтганлигини табриклайди.

[Солдат, ишчи ва деҳқон депутатлари Кушка Советининг аскарий ташкилотлар билан биргаликдаги 51-протоколидан. 1917 йил 27 октябрь. Кушка қалъаси].

Владимир Ильич Ленин раҳбарлик қилган Улуғ Октябрь социалистик революцияси Россия ва унинг чет ўлкалари бўйлаб яшин тезлигида тарқала бошлади. Кўпгина шаҳарлардан меҳнаткашлар Октябрь революцияси тарафдорлари эканлиги ҳақида хабарлар келабошлади. Ўнгда: Киев шаҳри 1917 йил революциянинг биринчи кунларида. Чапда: қизил гвардия Чита шаҳри кўчаларида.

ХАЛҚ НОМИДАН

Ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Шуя Советининг, шаҳар ва қишлоқ ўз-ўзини бошқарув идоралари, полк, рота комитетлари ва барча фабрика-завод комитетларининг қўшма мажлиси қарорига мувофиқ, Шуя шаҳридаги ва уезддаги ҳокимият беш кишидан иборат Шуя Революцион Комитетига топширилди.

Революцион Комитет бу тўғрида давлат, жамоат, маҳаллий ташкилотларни ва бутун аҳолини хабардор қилиб, қуйидагиларни айтади:

Революцион Комитет тартиб ва осойишталикни сақлаш учун ҳамма зарур чораларни кўрди. Барча муассасаларнинг хизматчилари ўз жойларида қолишлари ва ўзларининг кундалик ишлари билан шуғулланишлари лозим.

Ур-йиқит қилишга, контрреволюцион ҳаракатларга бўлган ҳар қандай уринишлар энг кескин равишда шафқатсизлик билан бостирилади.

Революцион Комитет раиси М. В. Михайлов-Фрунзе.

(Шуя уезд Революцион Комитетининг Шуя шаҳри ва уезди бўйича революцион тартибни муҳофаза қилиш тўғрисидаги буйруғидан, 1917 йил 29 октябрь).

ОКТЯБРЬ МАМЛАКАТ БЎЙЛАБ ОДИМ ТАШЛАМОҚДА

ЕКАТЕРИНБУРГ. 1917 йил 26 октябрда Екатеринбург Совети мувақкат ҳукумат комиссарини ҳокимиятдан четлаштирди, барча ҳукумат муассасаларига ўз комиссарларини юборди, почта, телеграф, темир йўл станцияларига Қизил гвардиячилардан соқчилар қўйди, «Зауральский Край» деган контрреволюцион, буржуа газетасини ёпиб қўйди.

БОКУ. Революцион ишчилар, солдатлар ва матрослар большевиклар раҳбарлигида 29 октябрь куни намойишга чиқдилар. Улар ҳокимиятни Боку Совети қўлига беришни талаб қилдилар. Пролетарлар Бокуси большевикларнинг Закавказьедаги қалъасига айланди.

ТОШКЕНТ. Петроградлаги революция ғалабасини эшитган Тошкент контрреволюционерлари 28 октябрга ўтар кечаси революция кучларини қуролсизлантиришга уриниб кўрдилар, лекин қуролли зарбага учрадилар. Большевистик революцион Комитет раҳбарлигидаги Қизил гвардиячи отрядлар билан революцион солдатлар Тошкент кўчаларида тўрт кунгача шиддатли жанг олиб бордилар. Мувақкат ҳукумат қўшинлари тор-мор келтирилди.

ВЛАДИВОСТОК. Гарнизон солдатлари большевистик агитация таъсири остида ўз йиғилишларига тўпланиб, Петроград пролетариатининг биринчи чақириғи билан ўзимизнинг қуролли кучларимизни революция ҳимоясига юборамиз, деб айтдилар.

КРАСНОЯРСК. «31 октябрь. Петроград Советига. Красноярскда ҳокимият губерния Совети қўлига ўтди, шаҳарда Ҳарбий Революцион Комитет тузилди. У ҳамма муассасаларга ўз комиссарларини юборди. Красноярск большевиклари революцион Петроградга нима билан ва қандай қилиб ёрдам бера олишларини хабар қилингиз» (телеграммадан).

ПСКОВ. «Революцион Комитет олдига: қирғинчиликка ва революцион Россия юрагининг тор-мор келтирилишига йўл қўймаслик учун ҳарбий қисмларнинг Петроградга қараб қилаётган ҳаракатини тўхтатишдан иборат муҳим вазифа қўйилган». (Псков Ҳарбий Революцион Комитетининг 1-бюллетенидан).

ЗВЕНИГОРОД. Биз, Москва губернияси, Звенигород уезди, Ягул волости, Рибушкина қишлоғининг граждaнлари қимматчилик, деҳқончилик асбоблари тўғрисидаги, уруш ва мувақкат ҳукумат ҳақидаги масалани муҳокама қилиб, ҳокимиятнинг дарҳол ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Советлари қўлига ўтказилишини талаб қиламиз. Дарҳол сулҳ тузилишини, нон ва ер берилишини талаб қиламиз».

[Қишлоқ йиғинининг 1917 йил 26 октябрдаги резолюциясидан].

ПЕРМЬ. Советларнинг губерния съезди декабрнинг ўрталарида ўзини губерниядаги олий ҳокимият деб эълон қилди, меньшевик-эсерларнинг «губернияни идора қилувчи совети»ни ва Пермь округ Советини тарқатиб юборди.

ИШЧИ-ДЕҲҚОНЛАР ҲОКИМИЯТИ ТАН ОЛИНДИ

... ПАЙШАНБА, 2 ноябрь куни асилзодалар мажлиси залида ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Советларининг, шунингдек полк ва рота комитетларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қизғин ва анча узоқ давом этган музокарадан кейин: ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Советларининг Бутунроссия съезди биринчи мажлисида 26 октябрда Петроградда тузилган мувақкат пролетар деҳқонлар ҳукумати танилсин, деган қарорни кўпчилик овоз билан қабул қилди...

(«ГОЛОС ТРУДА» газетасининг ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Рязань Советларининг, халқ комиссарлари Совети полк ва рота комитетларининг йиғилиши тўғрисидаги ахборотидан.

1917 йил 2 ноябрь).

ДУНЁДА БИЛДИРИЛГАН ФИКРЛАР

ЯШАСИН ЛЕНИН, ЯШАСИН РОССИЯ!

● Италиянинг турли-туман районларида 1917 йилда «Россия»дагидек қилингиз», «Яшасин Ленин», «Яшасин Россия!» — деб кўмир, бўр, бўёқ ва қалам билан уйларга, дарахтларга, черковларга ва казармаларга ёзиб қўйилган сўзларни кўриш мумкин эди.

● «Рус революциясининг йўлбошчилари! Ҳиндистон сизларни демократия ва тинчлик манфаатлари йўлида эришган улуғ ғалабангиз билан қутлайди».

(Деҳлидаги Ҳинд Мусулмонлар Миллий Иттифоқи мактубидан).

● «Бошқа мамлакатлардаги сингари Қўшма Штатлардаги халқ оммаси ҳам... улуғ рус революцияси туфайли вужудга келган жанговарлик руҳи тўлқини билан тўлган».

Уильям Фостер (АҚШ).

● «...Рус революцияси Россия учунгина эмас, бутун дунё учун ҳам жуда катта тарихий аҳамиятга эга».

К. Цеткин (ГЕРМАНИЯ).

● «Октябрь революцияси собиқ чор империясида эксплуатация ва миллий зулмга чек қўйди. Империализм эзиб келган барча халқлар учун янги давр қуёши балқиди. Октябрь революцияси машъали барча халқларга миллий мустақиллик ва бахт-саодат учун кураш йўлини ёритиб берди...».

Ларби Бухали (ЖАЗОИР).

(ТАСС).

Шонли 40 йил

(Боши биринчи бетда)

Улуғ Октябрь, партия, Ленин бизнинг ўлкамизга мислсиз равнақ, чинакам бахт келтирдилар. Ҳозир Қирғизистон қардош иттифоқдош республикалар орасида тенг ҳуқуқли республикаларнинг бири.

Саноат ниҳоят даражада тараққий этди. Ҳозир республика саноати юксак даражада ривожланган 43 тармоқдан иборат. Булар орасида машинасозлик, электр техника, асбобсозлик, автомобилсозлик, қурилиш индустрияси ва бошқа шулар каби замонавий саноат тармоқлари бор.

Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми революциядан олдинги даражага нисбатан 102 баравар кўпайди, электр энергия ишлаб чиқариш 1928 йилдаги 800 минг киловатт-соатдан 1965 йилда 2.311 миллион киловатт-соатга етказилди. Бу бутун чор Россиясида ишлаб чиқарилганидан кўп. Аҳоли жон бошига электр ишлаб чиқариш жиҳатидан Қирғизистон Туркия, Эрон, Покистон у ёқда турсин, ҳатто Европанинг баъзи мамлакатларидан ҳам кўп марта ўзиб кетди. Республикамиз ёқилғи қазиб чиқаришни 1928 йилдагига нисбатан 17 баравар кўпайтирди.

Утган етти йиллик мобайнида республика саноати, айниқса, тез ўсди. Шу давр ичида Қирғизистонда бутун Совет ҳокимияти йиллари давомида ишга туширилган асосий ишлаб чиқариш фондларидан кўпроқ миқдордаги ишлаб чиқариш фондлари ишга туширилди. Етти йиллик мобайнида 200 га яқин янги саноат корхоналари, цехлар, энергетика объектлари ва бошқа объектлар қурилди. Учқўрғон гидроэлектростанцияси, Камволь-сукно комбинати, Жинжеган кўмир шахтаси, Қант цемент комбинати, Мойлисойда қурилган электр-изоляция материаллари заводи, Фрунзе — Ўш ўртасидаги 600 километрли автомобиль йўли шулар қаторига киради.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республикамизда ёш ишчилар синфи ўсиб етишганлиги, унинг меҳнатини партия ва халқ юксак баҳолаганлиги билан фахрланамиз.

Саноатимизда техника тараққиёти юксак даражага кўтарилганлигини шу фактдан ҳам билиш мумкинки, ҳозир Қирғизистон заводлари ва фабрикаларининг маҳсулоти, барча иттифоқдош республикаларга етказиб берилмоқда, ўнлаб мамлакатларга сотилмоқда. Қирғизистон сурмаси халқаро бозорда эталон (намуна) бўлиб қолди.

Қишлоқ хўжалигида катта ўзгаришлар рўй берди. Кўчманчи чорвачилик ва примитив деҳқончилик, қашшоқ, майда якка деҳқон хўжаликлари ўрнида юксак даражада механизациялашган, илмий асосда олиб борилаётган йирик, социалистик қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши вужудга келди. Ҳозирги вақтда республикадаги ҳар бир колхоз ва совхозга ўрта ҳисобда 54 трактор, 30 автомобиль, 21 комбайн ва икки юздан кўпроқ бошқа қишлоқ хўжалик машиналари тўғри келади. Бир миллион гектардан кўпроқ экин майдонларини қудратли техника ишлаб бермоқда. Шунинг учун ҳам еримиз мўл ҳосил бериб турибди.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари қишлоқ меҳнаткашларининг ишига барака киритди. 1966 йилда колхозчилар ва совхоз ишчилари дон, пахта, қанд лавлагидан мўл ҳосил етиштирдилар. Республикамиз давлатга дон, жун, шифоли кўкнори сотиш планларини бажариб бўлди. Бу йил қанд лавлагининг ҳосили яхши бўлди. Заводларга 16,5 миллион центнердан кўпроқ лавлаги етказиб берилди. Ҳозир лавлаги пландан ташқари топширилмоқда. Унинг ҳар бир гектаридан ўрта ҳисобда 350 центнердан зиёдроқ, яъни ўтган йилнинг шу кунларидагига қараганда ўттиз центнер чамаси кўп ҳосил олинди. Бу йил пахта, сут ҳамда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етказиб бериш планлари ҳам муваффақиятли бажарилмоқда.

Ҳозирги кунда қишлоқларда олий ва ўрта маълумотли ўн мингга яқин агроном, зоотехник ва ветеринария ходимлари, шунингдек ўттиз мингдан кўпроқ тракторчи, комбайнчи ва шофёр ишлаб турибди. Ярим асрча бундан муқаддам халқ машиналар, фан нималигини билмаган ўлкада мана шундай муваффақиятларга эришилди.

Экономиканинг ўсганлиги, турли социал ўзгаришлар рўй берганлиги, фан ва маданиятни янада яшнатиш учун бутун шарт-шароитни яратиб берди. Бир вақтлар бутунлай саводсиз бўлган республиканинг энди фанлар академияси, қирқ тўртта олий ўқув юрти ва ўрта махсус ўқув юртлари, икки мингдан кўпроқ умумий таълим мактаблари бор. Ҳозирги вақтда республикада ҳар тўрт кишидан бири ўқиб турибди. Академик опера ва балет театри билан бир қаторда яна юзлаб театрлар, клублар, маданият саройлари, кинотеатрлар очилган. Республика кутубхоналаридаги жамики китоблар революциядан олдин Россияда бўлган барча оммавий кутубхоналардаги китоб фондларидан 66,5 баравар ошиб кетди. Қирғиз санъати ва адабиёти арбобларининг кўпгина талантли асарлари Совет Иттифоқига ва бутун жаҳонга танилди.

Қирғизистон мана шу қирқ йил ичида девқадамлар билан ривожланди, олдимизда яна қилишимиз лозим бўлган улуғвор янги ишлар турибди. Бошланган янги беш йиллик бизга кенг истиқболлар очиб берди. Шу беш йиллик йилларида халқ хўжалигига 2,7 миллиард сўмга яқин маблағ сарфланади. Республиканинг иқтисодий харитасида кўпгина янги саноат корхоналари пайдо бўлади. Мойлисойдаги электр лампа заводи ва Фрунзедаги автомобиль заводи, Уш ип газлама комбинати, металл қирқадиган асбоблар ишлаб чиқарувчи завод, қурилиш индустрияси корхоналари, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати корхоналари тўла қувват билан ишлайдиган бўлиб қолади. Беш йил ичида уч миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой майдони қурилади.

Қирғизистон индустрияси янги беш йилликда янада яхши ишлай бошлади. Саноат ходимлари маҳсулот ишлаб чиқариш тўққиз ойлик планни 102 процент бажардилар. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 15 процент кўпайди. Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳали кўп иш қилишимиз керак. Беш йиллик йиллари мобайнида ҳамма турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш кўпайтирилади. Бу соҳада далаларнинг ҳосилдорлигини оширишга асосий эътибор берилади. Ирригация ва мелиорацияни биз катта резерв, деб ҳисобламоқдамиз. Янги сув омборлари, каналлар 60 минг гектар ерни ўзлаштириш, 260 минг гектар яйловларни сув билан таъминлаш имкониятини беради.

КПССнинг жанговар отрядларидан бири бўлган республика Коммунистик партияси қўш орденли Қирғизистоннинг ҳамма ишларида ташаббус кўрсатмоқда. Республика партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг доимий ёрдамига таяниб, партия XXIII съездининг қарорларини бажара бориб, ўз сафларини анча мустаҳкамлаб олди ва ҳозир у ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлиларнинг энг яхши намояндаларидан 94 мингдан кўпроқ кишини ўз сафларида бирлаштириб турибди.

Республикамиз ва Қирғизистон Компартиясининг шонли юбилейи иккита жуда буюк сана арафасида — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги арафасида нишонланмоқда. Қирғизистон меҳнаткашлари янги ижодий кучларга тўлиб ишламоқдалар. Улар совет халқининг ишончли ва синалган авангарди доно Ленин партияси раҳбарлигида республиканинг янада гуллаб-яшнашига эришишларини, севикли Ватанимизнинг қудратини кўпайтиришга ўзларининг ҳиссаларини қўшишларини яхши биладилар.

ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯНИНГ ИЖОДИЙ СОЮЗЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Бизнинг санъаткор интеллигенциямизнинг ҳамма союзларида ана шундай принципиал, ижодий муҳит вужудга келтирилиши лозим.

Адабиёт ва санъатда ёшларнинг овози тобора кучлироқ эшитилмоқда. Талантли ёш ижодкорлар совет маданияти атоқли усталари революциянинг дастлабки йилларидаёқ бошлаб берган халқ турмуши ва кураши бадиий йилномасини давом эттиришлари, социалистик реализм байроғини олға элтишлари лозим. Ижодкор ёшларни меҳр билан тарбиялаш — санъаткор интеллигенция союзларининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Союзлар кўп қиррали фаолиятининг муваффақияти кўп жиҳатдан коммунистларнинг, ижодий союзлардаги бошланғич партия ташкилотларининг активлигига, жойлардаги партия органларининг уларга берадиган ёрдамига боғлиқдир. Барча ижодий кучларни адабиёт ва санъат олдига партия қўйган вазифаларни ҳал этишга жипслаштириш, одамларни ғоявий жиҳатдан тарбиялаш, ўз меҳнати учун гражданлик масъулиятини ошириш тўғрисида, бадиий ижодкорликни халқ турмуши билан тағин ҳам яқинроқ боғлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш санъаткор интеллигенция билан ишлашдаги асосий вазифадир.

Санъаткор интеллигенциянинг союзлари — касбдош, санъатдош ҳамкасбларнинг ихтиёрий бирлашмаларидир. Лекин улар ўзларининг тор касблар манфаатлари доирасида ўралашиб қолмасликлари керак. Союзларнинг иши барча маданият арбоблари билан яқин ҳамкорликда олиб борилса, бу иш ҳамиша меҳнаткашлар оммасига бағишланса, у кўпроқ фойда келтиради. Ижодий союзлар санъатни пропаганда қилиш, мамлакатдаги жуда кўп бадиий ҳаваскорлик коллективларига ёрдам бериш соҳасида анчагина иш қилишлари мумкин.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш ҳозир уларнинг диққат марказида турибди. Талантли китоблар ва спектакллар, фильмлар ва музика асарлари, бадиий виставкалар, санъат фестиваллари, ижодий кўриклар ана шу тайёргарликнинг натижаси бўлмоғи керак.

Ижодий союзлар ижтимоий ҳаётидаги энг муҳим воқеалар орасида ёзувчиларнинг бўлажак Бутуниттифоқ IV съезди аҳамиятини таъкидлаб ўтмоқ керак. Уз съездига муносиб тайёргарлик кўриш ёзувчилар ташкилотларининг биринчи даражали вазифасидир. Бунинг маъноси шуки, бу съезд кўп миллатли совет адабиёти тарихида шонли воқеа бўлиб қолиши учун, унинг жамиятимиз маънавий ҳаётига қўшиб келаётган ярим асрлик ҳиссасини муносиб баҳолаши, бадиий ижодкорликнинг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини янада мустаҳкамлашга актив ёрдам бериши учун ҳамма ишларни қилмоқ керак.

Адабиёт билан санъат жамиятнинг маънавий ҳаётида катта ўрин тутади. Совет кишилари ўз санъаткорларидан воқеликни чуқур ва ҳаққоний акс эттириши, ғоявий жўшқинлик кучи билан кишини ўзига жалб этадиган, коммунизм бинокорининг маънавий қиёфасини камол топтиришга актив ёрдам берадиган янги зўр асарлар яратиб беришларини кутмоқда.

— Адабиёт ва санъат арбоблари! — дейилади КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларида. — Асарларнинг партиявийлиги ва халқчиллиги, юксак ғоявийлиги ва бадиий маҳорати учун курашингиз! Совет халқи қилаётган қаҳрамонона ишларнинг улуғворлиги ва гўзаллигини, совет халқининг оташин ватанпарварлигини, коммунистик идеалларнинг ғалабаси учун олиб бораётган курашини ёрқин акс эттирингиз!

(«ПРАВДА» газетасининг 27 октябрдаги бош мақоласи).

ОЛИМ ПЕДАГОГ, ЖАМОАТЧИ ХОДИМНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Ўзбекистон жамоатчилиги республика Фанлар академиясининг академиги, пахта целлюлозаси химия ва технологияси илмий тадқиқот институтининг директори Ҳамдам Усмонович Усмонов туғилган куннинг эллик йиллиги ва илмий-педагогика фаолиятининг ўттиз йиллигини қизғин ва самимий нишонлади. Олимлар, партия ва совет органлари, министрликлар ва бошқармалар, олий ўқув юртлари ва саноат корхоналарининг вакиллари 26 октябрда юбилярни муборакбод қилишга бағишланган тантанада қатнашиш учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг конференц-залига келишди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов юбилярни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан табриклади. У Ҳ. У. Усмоновни кўп йиллик илмий ва педагогика соҳасидаги фаолияти билан полимерлар тўғрисидаги фанни ривожлантиришга ёрдам берган йирик ўзбек химик олими сифатида таърифлади.

Юбилей мажлисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ҳ. У. Усмоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» деган фахрий унвонни бериш тўғрисидаги фармони ўқиб эшиттирилди. Республика Олий Совети Президиумининг секретари Р. С. Саҳибоев шу унвонни бериш тўғрисидаги ёрлиқни юбилярга топширди.

Ҳамдам Усмонович Усмоновни республика госплани коллективи номидан госплан раиси С. К. Зиёдуллаев, СССР Фанлар академияси номидан академиянинг ҳақиқий аъзоси В. А. Каргин, шунингдек Москванинг олим-профессорларидан Н. В. Михайлов ва В. Л. Карпов, Ленинграддаги ўрмон саноати химия-технология институтининг профессори Л. Е. Аким, бир қанча қардош республикалар фанлар академиялари, Ўзбекистон министрликлари ва бошқармалари, олий ўқув юртлари ва саноат корхоналарининг вакиллари табрикладилар. Улар юбилярни қизғин муборакбод қилдилар, ўз коллективлари номидан унинг илмий тадқиқот ишларида ва шахсий ҳаётида янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тиладилар. (ЎзТАГ).

ТАСС АХБОРОТИ

ОЙНИНГ УЧИНЧИ СОВЕТ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИ

Совет Иттифоқида 1966 йил 22 октябрда «Луна-12» автомат станцияси Ойга учиш траекториясига чиқариб қўйилганлиги илгари хабар бериб ўтилган эди. Программага мувофиқ, 23 октябрда Москва вақти билан соат 22-12 минутда бу автомат станциянинг ҳаракати тўғрилаб қўйилди.

Станция Ойга яқинлашганида 1966 йил 25 октябрда Москва вақти билан соат 23-47 минутда унинг ҳаракати тормозлантирилди.

«Луна-12» автомат станцияси муваффақиятли маневр қилдирилганлиги натижасида Ой атрофи орбитасига чиқиб олди ва ҳисоблаб қўйилган орбитага яқин масофада ойнинг учинчи совет сунъий йўлдоши бўлиб қолди.

Телеметрик информация маълумотларига қараганда, автомат станцияда Ой атрофидаги фазони тадқиқ қилиш учун ўрнатилган системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди. «Луна-12» станцияси билан алоқа барқарор ишлаб турибди.

Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР — ОДАМЛАР — ВОҚЕАЛАР

«ХУНВЭЙБИНЛАР»НИНГ ШИОРЛАРИ ВА ВАРАҚАЛАРИ

ПЕКИН, (ТАСС). Ҳозир Пекинда тарқалаётган шиорлар, «Дацзибао» ва варақаларнинг авторлари ҳаммадан «олий кўрсатмаларга мутлақо бўйсунишни» талаб қилмоқдалар (Хитойда Мао Цзе-Дуннинг гаплари олий кўрсатмалар деб аталади. — Мухбирнинг изоҳи). «Хунвэйбинлар»нинг шиорлари ва варақаларида «Мао Цзе-Дун идеяларига содиқ хунвэйбинлар бўлайлик. Раис Маога қарши чиққанларнинг ҳаммасини итларнинг бошини янчигандек янчиб ташлайлик!» деб хитоб қилинмоқда. Шаҳарнинг ҳамма жойида «Яшасин қизил террор» деган ёзувлар кўзга ташланади.

«Хунвэйбинлар» «маданий революция» жараёнида ҳали ҳам Хитой Компартиясининг ўлка ва шаҳар комитетларига ҳужум қилмоқдалар. Варақаларнинг авторлари, жумладан, Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг «ғарби-жанубий бюросини ёндириб юборишни» ва «Хитой Компартиясининг шаҳар комитетига ўт очмоқ учун Чунцинга махсус группа юборишни» талаб қилмоқдалар.

«Хунвэйбин»лар ўзларининг варақалари ва шиорларида Хитой Компартияси Марказий Комитетининг Раиси Мао Цзе-Дуннинг «хавфсизлигини» таъминлашга даъват қилмоқдалар. Бўйи бир метрлик шиорларда бундай дейилади: «Раис Мао ёнида ётган ва секинлик билан портлаб кетадиган бомба олиб ташлансин»;

«Хунвэйбинлар»нинг варақалари Хитой Республикаси конституциясининг баъзи моддаларини ўзгартишни таклиф қилмоқда. Асосан бу таклифлар «Мамлакатнинг бутун конституцияси Мао Цзе-Дун идеялари билан суғорилсин» деган талабдан иборат бўлмоқда. Жумладан, Хитой Халқ Республикасидаги ҳокимият характерининг таърифига «Мао Цзе-Дун идеялари мамлакатнинг бирдан-бир раҳбар идеологияси» деган сўзларни қўшиб қўйиш таклиф қилинмоқда. Мао Цзе-Дун идеяларини пропаганда қилиш ва ўрганишни эса, Хитой Халқ Республикасининг ҳамма гражданлари учун мажбурий қилиб қўйиш таклиф этилмоқда.

Хитой Компартияси Марказий Комитети ва Хитой Халқ Республикасининг давлат кенгаши «революцион ўқувчиларнинг революцион тажриба алмашиниш учун» Пекинга келишларини вақтинча тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Хитой Компартияси Марказий Комитети ва Хитой Халқ Республикаси давлат кенгашининг махсус мурожаатида айтиладики, ҳозирги вақтда Пекинда бир ярим миллионга яқин «революцион ўқувчилар» турибди, бу эса «уларни уй-жой, озиқ-овқат ва транспорт билан таъминлашда шаҳарда қийинчиликлар туғдирмоқда». Совуқ тушиб қолганлиги сабабли, дейилади мурожаатда, Пекинга келган революцион ўқувчилар орасида бетоб бўлиб қолаётганлар кўпайиб кетди».

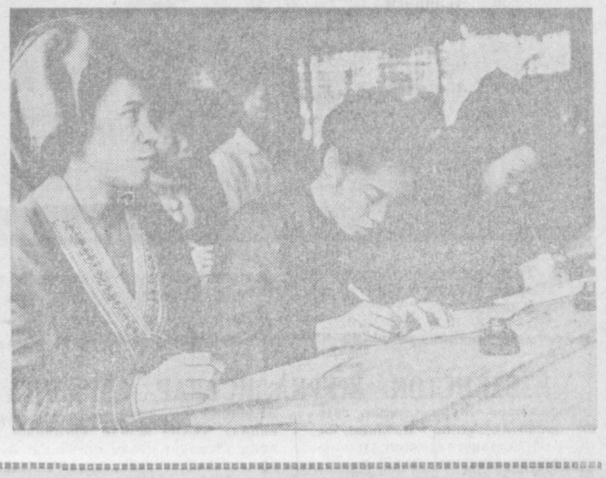

● Вьетнам Демократик Республикасининг қаҳрамон халқи Америка агрессияси давом этаётган ҳозирги оғир кунларда ҳам ўқиш ва ўқитиш ишларини давом эттирмоқда. Суратда: Доан Кет қишлоғида ўқиш пайти.

ВИА—ТАСС фотоси.

Суратда Вьетнам Демократик Республикасининг Игеань вилоятидаги Дук Куан Минь кооперативида шолини ўташ пайти тасвирланган.

ВИА—ТАСС фотоси.

СССРНИНГ ЯНГИ ТАШАББУСИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг сиёсий масалалар ва хавфсизлик масалалари бўйича Комитети ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларидан бири — қуролсизланиш проблемасини қараб чиқишга киришди. Яна икки мамлакат — Ирландия ва Непал Совет Иттифоқи томонидан БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига киритилган «Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида битим тузишни қийинлаштирувчи ҳаракатлардан давлатларнинг воз кечиши» тўғрисидаги резолюция лойиҳасининг соавтори бўлдилар. Ҳозирги вақтда 13 давлат шу резолюция лойиҳасининг соавторларидир.

Совет Иттифоқининг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Н. Т. Федоренко Комитет мажлисида сўзга чиқиб, ядро қуроли тарқалиши хавфини йўқотиш барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига жавоб беради, деди. Ядро қуролининг тарқалишидан келиб чиқадиган хавфнинг йўқотилиши ёки жуда бўлмаганда камайтирилиши ядро қуролини тарқатмаслик проблемаси ҳал этилиши билан чамбарчас боғлиқдир.

Ядро қуролини тарқатмаслик проблемасини қараб чиқаётганда бу масала фақат ядро қуролига эга бўлган давлатларгагина эмас, балки дунёдаги барча давлатларга таалуқли эканлигини кўзда тутиш зарур. Халқаро кескинлик авж олиб, бирон бир тўқнашув келиб чиққудай бўлса, термоядро уруши таҳликаси атом қуролига эга бўлган катта давлатларнигина эмас, балки ер юзидаги барча мамлакатлар ва халқларнинг ҳам ҳалокат хавфи остида қолдиради.

Совет Иттифоқи ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида битим тузишнинг изчил ва сўзсиз тарафдоридир, лекин айни вақтда Совет ҳукумати ядро давлатларининг ядро қуролига бўлган монополиясини мустаҳкамлаш ва абадийлаштиришга мутлақо интилмайди. Шартнома ядро қуролини таъқиқлаш ва йўқ қилиб ташлаш йўлида қўйилган қадам бўлиши керак.

Совет ҳукумати шу йилнинг бошида ядро қуролига эга бўлмаган давлатларга хавфсизликнинг муайян гарантияларини беришга қаратилган муҳим ташаббус билан чиқди. СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг қуролсизланиш бўйича 18 давлат Комитетига биринчи февралда йўллаган мактубида Совет Иттифоқи ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги битимга ядро қуролига эга бўлмаган, ўз территориясида ана шундай қурол йўқ бўлган давлатларга қарши ядро қуролини қўлланишни таъқиқловчи моддани киритишга тайёр эканлиги кўрсатилган эди.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида ҳалигача шартнома тузишга эришилмаган экан, бунинг учун айб АҚШ устига тушади. Қўшма Штатлар 18 лар Комитетида бу масалада битим тузишга ҳалақит берадиган йўлни тутди, ядро қуролига эга бўлмаган мамлакатларга ана шу қурол томон ҳарбий блоклар орқали имкониятлар очиб берди.

Кейинги вақтларда ядро қуролини тарқатмаслик масаласи хусусида баъзибир силжишлар сезилмоқда. Жаҳондаги соф ниятли оддий кишилар АҚШ масъул арбобларининг ядро қуролини бундан буён тарқалмаслигининг олдини олиш проблемасини ҳал этишга интилишлари Вашингтон томонидан конкрет, амалий ишлар билан мустаҳкамланишини истар эдилар.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Ҳозир Ғарбий Германия милитаристик доираларнинг қандай формада бўлмасин ядро қуролини олишга уринаётганликларига эътиборни жалб этмай бўлмайди. АҚШ ҳукмрон доираларининг Ғарбий Германия милитаристлари реваншчилик планларига очиқдан-очиқ ёрдам бераётганликлари Бонннинг бундай сиёсатидан Европага ва бутун дунёдаги тинчлик ишига келадиган хавфни яна ҳам орттирмоқда. ГФР ҳозирнинг ўзидаёқ йилига 13 та атом бомбаси ишлаб чиқаришга етадиган миқдорда плутоний тайёрлай олиши мумкин. 1970 йилга келиб эса, Ғарбий Германия йилига қарийб 200 та атом бомбаси ишлаб чиқарадиган бўлади. ГФР ҳукумати Польша Халқ Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси ва Германия Демократик Республикасининг ўз атом устоновкаларини атом энергияси бўйича халқаро агентлик назоратига беришни ифодалаган муҳим ташаббусларига ўз муносабатини билдирмади.

Ғарбий Германия ҳарбий иттифоқлар орқали ҳам атом қуролини олишга интилмоқда. Пропаганда маъносида бу интилиш ҳарбий ишларда «тенгҳуқуқлилик» зарурлиги тўғрисидаги даъволар билан ниқобланмоқда. Бонн НАТОнинг кўп томонлама ядро кучларини яратишга зўр бериб уринмоқда. ГФР ҳарбий министри Ғарбий Германия ядро қуролига биргаликда эгалик қилишини талаб этмоқда, ташқи ишлар министри бўлса агар кўп томонлама ядро кучларини яратиш плани муваффақиятсизликка учраса, Федератив Республика ўз атом қуролини ишлаб чиқаришга киришади деб Ғарбий Германиянинг НАТОдаги иттифоқчиларини қўрқитмоқда.

Ҳозирги пайтда яна биронта давлатда ядро қуролининг яратилиши занжирли реакцияни туғдириши ва муайян географик районларда, умуман бутун дуёнда ядро қуролланишини янада авж олдириб юбориши мумкин.

Ана шундай вазиятда ҳозир ядро қуролини тарқатмаслик проблемасини ҳал этишга ҳалақит берадиган ҳар қанақа қадамга йўл қўймаслик вазифаси алоҳида аҳамият касб этмоқда. Совет ҳукумати «Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида битим тузишни қийинлаштирувчи ҳаракатлардан давлатларнинг воз кечиши» тўғрисидаги масалани муҳим ва шошилинч масала сифатида Бош Ассамблея муҳокамасига қўйганида ана шу мулоҳазаларга амал қилди. Шунингдек, Совет Иттифоқи бу масалани тайёрлашда дунёдаги турли мамлакат вакиллари билдирган фикрларни диққат билан ўрганиб, мулоҳаза қилиб кўрди.

Биринчи комитет муҳокамасига қўйилган совет таклифларининг маъноси содда, аниқ ва тушунарлидир. У совет делегацияси таклиф этган резолюция лойиҳасининг биринчи пунктида ифодаланган. Унда Совет ҳукумати давлатларни бундан буён ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида битим тузилгунга қадар ана шу муҳим қадамни қўйишни қийинлаштирувчи ҳаракатлардан воз кечишга чақиради. Совет резолюциясининг иккинчи пункти эса давлатларни ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида битим тузишни тезлаштириш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни кўришга даъват этади.

Агар ҳамма давлатлар ядро қуролини тарқатмаслик проблемаси хусусида битимга эришишдан ҳақиқатан ҳам манфаатдор бўлсалар Совет ҳукуматининг янги ташаббусини қўллаб-қувватлашлари ва эришилажак битимни ҳаётга татбиқ этиш учун шарт-шароитлар яратишга интилишлари керак.

Юқорида айтилган ташаббус билан бир қаторда совет делегациясининг «Давлатларнинг космик фазо, Ой ва бошқа осмон жисмларини тадқиқ қилиш, улардан фойдаланиш фаолиятларининг принциплари тўғрисида» битим проекти БМТнинг расмий ҳужжати сифатида 6 октябрда босиб чиқарилди. Битим лойиҳаси Бош Ассамблеянинг XXI сессиясида кўриб чиқиш учун тақдим этилди.

Космосни тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш принциплари тўғрисида битим тузиш ҳозирги замоннинг энг етилган вазифаларидан биридир. Барча мамлакатларнинг халқлари космосни эгаллаш инсоният учун хавф туғдирмаслигидан жуда манфаатдордирлар. Космосга биринчи бўлиб инсонни юборган Совет Иттифоқи ҳар доим ана шунга амал қилади.

Совет Иттифоқи ташаббуси билан 1963 йил октябрда БМТ Бош Ассамблеяси қабул қилган резолюция Ер атрофидаги орбитага атом қуролини чиқариш ва уни осмон жисмларида жойлаштиришни таъқиқлайди. Бироқ, бу резолюция космик фазо ва осмон жисмларини тадқиқ қилиш ҳамда улардан фойдаланиш фаолияти принциплари юзасидан битим қатнашчиси бўлган давлатлар зиммасига муайян юридик мажбуриятлар юклайдиган битим тузиш зарурлигини сира ҳам истисно қилмайди. Айрим мамлакатларнинг, биринчи навбатда АҚШнинг қайсар позицияда турганлиги туфайли шу пайтгача ана шундай битим тузилмай келаётир.

«Давлатларнинг космик фазо, Ой ва бошқа осмон жисмларини тадқиқ қилиш, улардан фойдаланиш юзасидан фаолиятларининг принциплари тўғрисида»ги битимнинг совет проекти ҳам БМТнинг энг кенг доираларида Совет Иттифоқининг янги муҳим ташаббуси сифатида қабул қилинди. Энди бутун гап Вашингтонда қолди.

ЕВГ. БЛОК.

АЛОҚА МИССИЯСИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ХАНОЙ, 27 октябрь. (ТАСС). АҚШ кемалари Вьетнам Демократик Республикаси территориясини ўққа тутганлиги муносабати билан Вьетнам Халқ Армияси олий қўмондонлиги алоқа миссиясининг бошлиғи Вьетнамдаги кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссияга кеча қаттиқ норозилик мактуби юборди.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, норозилик мактубида бундай дейилади: АҚШ 7-флотининг бешта кемаси — 25 октябрда Куангбинь вилоятида Вьетнам Демократик Республикасининг территориал сувларига бир неча марта бостириб кирди ва соҳил яқинидаги аҳоли яшайдиган жойларни, шунингдек Донгхой шаҳрини ўққа тутди.

Алоқа миссияси Вьетнам Халқ Армияси олий қўмондонлиги номидан Америка ҳарбийларининг ана шу янги агрессив ҳаракатларини қаттиқ қоралади ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши агрессив ҳаракатларни тўхтатишни, Жанубий Вьетнамдаги урушни тўхтатишни, у ердаги АҚШ ва иттифоқчиларининг барча қўшинларини олиб чиқиб кетишни ҳамда Вьетнамга доир 1954 йилги Женева битимларига қатъий риоя қилишни талаб қилди.

Совет мутахассисларига МХР мукофотлари

УЛАН-БАТОР, 27 октябрь. (ТАСС). Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Президиумининг фармонига биноан, деб хабар беради Монцамэ агентлиги, Монголиянинг янги йирик саноат маркази — Дархан қурилишида катта меҳнат муваффақиятларига эришган совет бинокор мутахассисларидан катта группаси Монголия Халқ Республикасининг орден ва медаллари билан мукофотланди.

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Д. Моломжамц кеча Дарханда мукофотланганларга орден ва медаллар топширди.

ЯНГИ ТОШКЕНТ ҚЎШИҒИ

(БАЛЛАДА)

Рўзи ҚОДИРИЙ.

Уйғур шоири

Тошкентим озмунча чекмадинг озор,
Қанча-қанча тунинг бедор кечди, рост.
Ҳали кўчаларда чодирлар қатор,
Бағрингда раҳналар, рангинг ўчди, рост.
Не-не жозибадор, гулдор иморат,
Кўз юмиб-очгунча бўлдилар барбод.
Кўксингни тупроққа чулғади офат,
Бошингга чанг-тўзон сочдилар, ҳайҳот!
Гўё хасталанди жамики кўнгил,
Зарарлар кўргану кўрмаганлар ҳам.
Лекин бардош билан оташли ҳар дил,
Қайтадан яратмиш ёлқинли олам.

II.

Онадек шафқатли Совет диёри
Кўркинг, истиқболинг ҳақида сўзлар.
Олис манзиллардан ҳарсиллаб, ҳориб, —
Бағрингга ошиқар минглаб поездлар.
Ҳамдаму ҳамкорлик қудрати ила
Яратмоқ, тикламоқ одатдир бизга.
Дўсту қардошларнинг ҳиммати ила
Етажак қўлимиз ойга, юлдузга.
«Дўстлик шаҳри» дея атаймиз номинг,
Номингга тўқиймиз ғазалу достон.
Эй, Шарқнинг кўзгуси, жўшар илҳоминг,
Таърифинг қиссасин айтади жаҳон.
Биз сени қайтадан этамиз бунёд,
Яна кўргузарсан ой каби жамол.
Умринг боқий бўлур, бўларсан обод,
Зеҳну қўлимизда топарсан камол.
Гўзаллик олами, гулшани каби.
Бурканасан тағин нафисроқ гулга.
Поёнсиз ўлкада хоҳ ёш, хоҳ қари
Меҳринг, муҳаббатинг туйган кўнгилга.

* * *

Сукунатда нафас олади оқшом,
Юлдузлар чамани ёйилар кўкка.
Янги жамолингга бўлган каби ром,
Тўлин ой узмасдан ёғдусин тўкар.
Камол кучаётган йигит сингари,
Усмоқдасан олам аҳлин айлаб танг.
Ижод-ла урмоқда мардларинг қалби,
Ўзгариб бормоқда кўркинг, хаританг.
Ҳар ёқда бинолар кўтаради қад,
Тикламоқда азиз дўстим, юртдошим.
Ҳар бири асрлар сақлар салобат,
Севинчдан осмонга етмоқда бошим.

III.

Мен нечун куйламай, нега турай жим,
Томирларда қоним кўпирган чоқда.
Мўъжизакорларим, дунёкорларим,
Кекса шаҳримизни яшартган чоқда.
Бари ўз, бари дўст, ватандош бари,
Дардкашу, тилакдош, қариндош бари.
Кузатдим, бинолар оралаб юриб.
Ва бордим ёнига қалб гулин териб.
— Ҳорманг дўстлар! — дея саломлар бердим.
Чеҳрасида дўстлик нашъасин кўрдим.
Кўзида матонат журъатдан учқун.
Лабида аримас кулгу-табассум.
Дилида саховат, шафқатдан жўшқин,
Қўли иш устида тўхтамас бир зум.
Қабат-қабатли уй қурар рус оғам,
— Тошкентни Москвадек безатсам! дейди.
— Муҳташам бино, боғ барпо айласам,
Нақ Ленин шаҳрига ўхшатсам! — дейди.
Украин нияти қолишмас русдан,
Дер: «Киев акс этсин Тошкент ҳуснида»!
Белорус ҳам русдек зўр ҳиммат билан
Янгича Тошкентни тиклаш устида.
Ғишт қўяр, гул чекар кундузу кеча,
Шиддаткор армоним, озарбайжоним.
Тошкентлик ғамин еб тинмайди сира
Латишим, эстоним-жон қадрдоним.
Туркману қирғизим суръати жадал,
Кўркам биноларни тиклашар қатор.
Грузин, тожик ҳам боғлашиб бел,
Тошкент қучоғини безар улуғвор,
Юртдошлик аҳдида бари бетиним,
Зеҳн қўяр, тер тўкар, чирой яратар.
Фикрида — зикрида жозиба доим,
Дилларга латофат ҳиссин таратар.
Биридан-бири тез, қайноқ тиришқоқ,
Тошкентга бағишлар савлат, салобат.
Дили бир, тили бир, иноқ, уюшқоқ,
Илкида кўкни ер қилгудай қудрат.
Бу қудрат нелигин англамоқ бўлсанг,
Шу янги Тошкентни қургувчига боқ.
Дўст, қардош қалбларни тингламоқ бўлсанг,
СССР қалбига қулоғингни ёқ!

IV.

Ишчи ҳам, деҳқон ҳам, олим ҳам жадал,
Боғбону ўқувчи, куйчи ҳам раққос —
Дўстлик шаҳрига ғишт терар галма-гал,
Барида шижоат, муҳаббат ихлос.
Сену биз кўп тотдик Тошкент туз-нонин,
Шунда дилга тўйиб, тўйиб эмдик нур.
Биз ҳам ҳисса қўшиб Тошкент қучоғин
Ҳайбат ясантириш қарзимиз, ахир!
Тур, ўртоқ, бардам бўл, сен ҳам кўмаклаш,
Тегсин ўз қўлимиз шу улуғ ишга.
Виждоний бурчимиз Тошкентни тиклаш,
Ҳиссанг қўш бинога ғиштлар қўйишга!
Ғишт қўйиш қўлингдан келмаса агар,
Кран чўмучига ғиштлар босишгин.
Ёки бўл хоналар ичра гул чекар,
Ё асфальтчиларга мадатинг қўшгин!
Ё, хув қад кўтарган саф-саф иморат —
Олдидан йўл ўтар, йўл қурувчи бўл!
Ёки гул экувчи билан қил хизмат,
Гулзорлар яратиб, сен ҳам эккин гул!
Бўлса не ҳунаринг кўрсат, биродар,
Кучинг, маҳоратинг қилгин намоён.
Бўшга ҳеч ўтмасин фурсат, биродар,
Унумдан, маънодан битсин ҳар бир он.
Мен ҳам кун-тун демай куйламоқдаман,
Шу азим қурилиш жарчиси бўлиб.
Янги уй, боғларни бўйламоқдаман,
Қурувчилар завқи, ишқидан тўлиб.
Гуллар термоқдаман янги Тошкентчун,
Қалбим гулшанидан, севгим боғидан.
Шу ерда кўринса куйларим кучи,
Бир ному нишона қолдирсам деймаи.
Туз ҳақи,
нон ҳақи,
тарбият ҳақи,
Кенг, иссиқ қучоғи,
Меҳри ҳақи ҳам
Ўзбегим кўрсатган саховат ҳақи,
Тағин жўшиб-жўшиб куйлагум ҳардам.

● Тошкент зилзиласидан сўнг бир неча ой вақт ўтди. Зилзила оқибатлари тезликда тугатилмоқда. Шаҳар ўзгача чирой кашф этмоқда. Суратда: Луначарское шоссеси кўчасида қад кўтарган беш қаватли бино.

А. Абалян фотоси.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЛЕНИНГРАДЛИКЛАР ЛОЙИҲАСИ БЎЙИЧА

Зилзиладан қаттиқ шикастланган Тошкент фармацевтика заводини қайта қуришга қарор қилинди. Шу кунларда ленинградлик инженерлар янги завод лойиҳаси устида ижодий иш олиб бормоқдалар. Лойиҳа тайёрлаш билан 8 киши банд. Улар Иттифоқимиздаги бошқа кўпгина заводлар лойиҳасини ҳам қўлдан чиқаришган.

Дўстларимиз Тарас Шевченко кўчасида қад кўтарадиган тўрт қаватли инженерлик корпуси лойиҳасини ҳам чизиб беришга аҳд қилганлар. Яқин вақт ичида завод лойиҳаси тўла тайёр бўлади ва қурилиш ишлари бошлаб юборилади.

БИНОКОРЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Ҳозир 6 та маиший хизмат кўрсатиш автомашинаси чилонзорликларга хизмат қиляпти. Шаҳар ҳаммомлар тресги Октепа массивидаги 22-ҳаммомда қўшимча кир ювиш хоналари ташкил этди. Бу хоналарга 8 та кир ювиш машинаси ўрнатилган. Янгилик айниқса бинокорларга қўл келмоқда.

14-ва 3-ҳаммомлар ҳузурида ҳам кир ювиш машиналари ўрнатилган. Шундай хизмат тури марказий ҳаммом ҳамда «Тошкент» меҳмонхонасида ҳам ташкил этилган.

Шунингдек, зудлик билан янги ҳаммомлар лойиҳаси ҳам чизиляпти. Октябрь массивида қад кўтарадиган икки қаватли ҳаммом лойиҳаси куни-кеча Тошкент ҳаммомлар трестига топширилди. Шундай ҳаммомлар Высоковольтная массиви ва Қорасувда ҳам қурилади. Ҳозир қурилишни бошлаш учун тайёргарлик ишлари олиб борилаётир.

ЧУҚУРСОЙ — ВОКЗАЛ

Чилонзорда ҳам, «Октябрь» массивида ҳам катта қурилиш ишлари олиб борилаяпти. Кенг сайхонлар ҳозир гавжум маҳаллаларга айланган. Пойтахтимиз чеккасига кўчиб чиққан тошкентликлар учун намунали транспорт хизмати кўрсатиш мақсадида шаҳар трамвай-троллейбус ва автобус трестлари қўшимча маршрутлар очмоқдалар. 10 ва 9-трамвайлар линияси бироз узаяди. 10-трамвай илгаригидек Октябрь революцияси клубидан эмас, балки Тошкент транспорт инженерлари институти олдидан қайтади. 9-трамвай эса Чилонзорнинг 12-секторигача етиб боради.

Шунингдек, пойтахтимизда янгидан троллейбус линияси қурилиши ҳам ҳозир жадал олиб борилаётир. Янги йилнинг биринчи квартали ичида Чуқурсойдан Усмон Юсупов кўчаси, Ўрда ва Сквер орқали вокзалга боғланувчи маршрут очилади. Ҳозир Усмон Юсупов кўчаси бўйлаб столбалар ўтказиш ишлари ниҳоясига етиб қолди. Ҳадемай сим тортишга киришилади.

Очилаётган янги маршрутларга янги трамвай ва троллейбуслар қўйилади. Ленинградлик дўстларимиз бизга тўрт ўқли вагонлардан 36 тасини жўнатдилар. Йил охиригача яна 14 та вагон Тошкентга етиб келади. Юз ўринли янги 46 троллейбус шаҳарликларга хизмат қилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг Президиуми СССР Журналистларининг иккинчи съезди якунлари билан боғлиқ бўлган масалаларни ва республика журналистик ташкилотларининг вазифаларини қараб чиқди.

Журналистик ташкилотлар активининг ҳамма жойда йиғилишларини ўтказиш кўзда тутилади. Бу йиғилишларда республика журналистлари учинчи съездининг ва Бутуниттифоқ журналистлар иккинчи съездининг қарорлари муҳокама қилиниши лозим.

Президиум республика ижодий комиссия ва секцияларининг рўйхатини, шунингдек правление президиумининг иш тартибини тасдиқлади. Матбуот ходимларидан катта бир группаси СССР Журналистлар союзига аъзо этиб қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ОБУНА ҚИЗҒИН

Тошкентдаги гўшт комбинати ишчи ва хизматчилари ўртасида 1967 йил учун газета ва журналларга обуна бўлиш ҳар йилгидан ҳам қизғин бормоқда. Обунани ўтказишни комбинат партия ташкилоти ва ишчилар комитети бошқаряпти. Шу кунгача 8 минг сўмдан зиёд обуна суммаси йиғилди. Комбинат ишчи-хизматчиларидан А. Аҳмедов, И. Рустамов, П. Аббосова, Э. Ҳамидуллаев каби ўртоқлар «Совет Ўзбекистони», «Тошкент ҳақиқати», «Правда», «Тошкент оқшоми», «Ёш ленинчи», «Ўзбекистон маданияти», «Муштум», «Коммунист» ва бошқа газета ва журналларга обуна бўлишди.

Я. МОРДУХАЕВ.

ГИПНОЗ ВА ҚОБИЛИЯТ

Гипноз ҳолатида сурат солишга ўрганиш мумкинми? Тажрибалар айни гипноз уйқусида расм солишга муваффақиятлироқ ва тезроқ ўрганиш мумкинлигини кўрсатмоқда. Гипноз ҳолати — туш кўриш ва ана шу ҳолатни бошидан кечираётган кишида ўқиш савияси юксак даражада бўлади. Бу эса, гипноз жараёнини актив бошқариш имконияти билан боғлиқдир.

Гипноз ҳолатидаги кишини унинг қўлидаги ҳарорат кўтарилаяпти, деб инонтириш мумкин. Бироз дақиқа ўтгач унинг қўли дарҳақиқат сезиларли даражада исийди. Биз синалаётган кишининг кафтида ҳарорат 2,5—3 даража кўтарилишига эришдик.

Инонтириш йўли билан юрак уришини тезлатиш ва секинлатиш мумкин.

А. Ухтомский томонидан олға сурилган доминанта принципига асосланиб, академик В. Бехтерев гипноз ҳолатини шундай тушунтиради. Бу принцип маълум шароитда бош миянинг у ёхуд бу қисмида барқарор қўзғолиш ўчоғи юзага келишини ифодалайди. Бу ўчоғ вақтинчалик миянинг кўп қисмларини босиб туради, — ҳукмрон, доминанта бўлиб қолади. Чунончи, ўзи ташқи муҳитдаги сигналларга аниқ жавоб беради, зиёда қўзғолувчан бўлади. У умумий қўзғолишларни гўё ўзида тўплайди. Тийрак киши ўз диққатини бирон-бир предметга фаол қаратган вақтда доминанта ўчоғи вужудга келади. Гипноз ҳолатида эса, диққатни бундай фаол қарата билиш имконияти синалаётган кишидан тажриба олиб бораётган гипнолог ихтиёрига ўтади.

Гипноз ҳолатидаги кишининг фаол диққатини йўналтириш билан унинг руҳий фаолиятига чуқур таъсир кўрсатиш, уни рағбатлантириш ва ижодий қобилиятини оширишга эришиш мумкин. Хуллас калом, агар қобилият кишининг қайси бир чуқур ерида яширинган — «резерв»да бўлса ва бу ҳақда унинг ўзи ҳам мутлақо бехабар эрса, ана шу йўл билан ижодий қобилиятни рўёбга чиқариш мумкин.

Биз студентлар билан гипноз ҳолатида уларнинг расм чизишга бўлган қобилиятини рўёбга чиқариш юзасидан бир неча тажрибалар ўтказдик.

Синалаётган студентлар гипноз ҳолатига берилишди. Бирмунча дақиқа ўтгач, уларга ҳаммалари қандайдир бир йирик «рассомга» айланиб қолишгани уқтирилди. Шундан сўнг улар одамнинг суратини чизишлари лозим эди. Гипноз сеансларига қадар бу студентларнинг бирортаси ҳеч бир вақт расм чизиш билан жиддий шуғулланмаган ва ҳатто сураткашликни ёқтирмасди.

«Знание — сила» журналининг ноябрь сонида врач Б. Райковнинг гипнопедиядаги янги муваффақиятлар ҳақидаги мақоласи босилиб чиқади. Новости матбуот агентлиги журнал редакциясининг рухсати билан ана шу мақолани қисқартирилган ҳолда ўқувчилар эътиборига ҳавола қилади.

Гипноз ҳолатидаги «рассом» студентлар натурага қараб расм чиза бошлашди. Энг ажабланарлиси шундаки, уларнинг ўзи ҳам умуман ўзгариб кетди. Одам бизнинг кўз ўнгимизда ўзгариб борди. Қувноқ, ҳушчақчақ студент қиз дабрусутдан жиддий, хаёлчан бўлиб қолди. Қизнинг нигоҳи натурага тикилган эди, унинг юз-қиёфаси фаол диққатини ифодаларди. Тажриба ўтказилаётган қиз фақат бир нарсани — ўзининг таниқли рассомлигини, атрофидагиларнинг студентлар, ёрдамчилар, нусха кўчирувчилар ва шогирдлар эканини ҳис қилар, тушунар эди. Бугун қандай бўлмасин яхши расм чизишлик керак эди. Мана расм ҳам чизилди: расм, дарҳақиқат инсоннинг шу ҳозирги дақиқада эришган юксак муваффақияти, ана шу босқичдаги киши эстетик ва ижодий ўсиши имкониятларининг проварди бўлди. Тажриба ўтказилаётган студент қизлардан бири сеанс тамом бўлгач, ўзи чизган расмлардан бирига ушбу сўзларни ёзиб қолдирди: «кўзларимга ишонмайман».

Тажрибаларимизда 20 киши қатнашди. Ҳар ким 5 дан то 20 тагача бўлган турли миқдордаги сеанслардан ўтди.

Табиийки, тажриба қилинаётганлар қанча кўп машқ қилсалар, улар шунчалик яхши натижаларга эриша бордилар. Лекин бу ерда кишининг индивидуаль қобилиятини ҳисобга олиш даркор, албатта. Синовда қатнашаётганлар кутилганидек сураткашликка турли даражада қобилиятли экан, аммо уларнинг ҳар бири сўнгги синовларда дастлабкиларига қараганда анча яхши расм чизди. Сўнгги чизилган бу расмларда ҳаттоки уларнинг ўз индивидуаль услублари сезилиб туради.

Ўтказган тажрибаларимизда қатнашганларнинг ҳаммасида сураткашликка кучли эҳтироз уйғонди. Бир неча сеанслардан кейин уларда уйда расм чизиш эҳтиёжи пайдо бўлди. Ҳаммасидан кўра бу эҳтиёж ҳақиқатан васвасага айланиб қолди! Масалан, энг яхши студент қизимиз Алла Ш. билан ана шундай бўлди.

— «Бутун фикр-ёдим расм чизишда, — дейди у. — Мен физика билан бошқа шуғуллана олмайман, уйда бўш қолганим заҳоти расм чизаман». Бошқалар сингари Алла ҳам тажрибаларда қатнашаётганда расм солишни билмас ва илгарилари ҳам шуғулланмаган эди. У чизган расмларга қараб гипноз билан тажриба ўтказиш жараёнида чиндан ҳам қобилиятли бу қизнинг таланти аста-секин камол топиб борди. Унинг сўнгги чизган расмларида майинлик, формада нафислик пайдо бўлди. Алла тасвирланаётган нарсанинг гўзаллигини аниқ ҳис этади.

Биз олиб борган тажрибаларнинг ҳаммаси Ленин номидаги Москва педагогика институти студентлари томонидан кузатиб борилди, рўйхатга олинди ва расмийлаштирилди. Тажрибаларни методик йўлга қўйишда педагогика фанлари кандидати, писихолог В. С. Мухина ва унинг раҳбарлигидаги студентлар менга катта ёрдам беришди.

Гипноз вақтида эришилган натижалар мустаҳкамланмоқда.

Контроль учун биз тийраклик ҳолатида расм чизиш билан боғлиқ қатор тажрибалар ўтказдик. Бунда гипнотик экспрементларда қатнашмаётган кишиларнинг ҳаммаси ихтиёрий равишда расм чизди. Тийраклик ҳолатига берилган студентлар ҳам натурадан расм ишлашди, иккала ҳолатдаги ўзгаришларни бир-бирига қиёслаш қизиқарли бўлди. Тийраклик ҳолатида кишиларда натурадан 10—15 тагача расм чизилганида ҳам деярли ҳеч қандай сифат ўзгаришлари бўлмади. Чунончи, айрим ҳолларда кейинги чизилган расмлар ҳатто олдингиларидан ҳам ёмон бўлиб чиқди.

Унчалик чуқур бўлмаган гипноз ҳолатида расм чизиш юзасидан ҳам тажрибалар ўтказилди. Бунда синов ўтказилаётганлар «рассом»га айланиб қолаётганликларини сезаётганликлари, аммо бу ҳолатга тўлиқ берилмаётганликлари (синов ўтказилаётган киши ўзининг кимлигини биларди, аммо «исминг нима?» деб берилган, саволга, у ҳақиқий исмини айтишга нимадир ҳалақит бераётганини айтди) ҳақида сўзлаб бердилар.

Олиб борган тажрибаларимиз учун энг муҳими шу бўлдики, синов ўтказилаётганлар врач сўзларини лоқайдлик билан қабул қилмадилар, балки белгиланган йўлдан ўзлари ҳаракат қилдилар: гипноз остида ҳақиқатан актив, ҳатто энг актив иш жараёни ва у ёхуд бу малакага ўрганишлик амалга оширилди. Бу «актив гипноз» синов ўтказилаётганларда, табиийки, актив малакаларни мустаҳкамлади. Бир ярим йил муқаддам бошланган тажрибалар чуқур гипноз киши нерв-психологик саломатлигига фақат ижобий таъсир этишини кўрсатди.

Амалда биз киши саломатлигини ёмонлаштиришга олиб келган биронта ҳам воқеани шоҳиди бўлмадик, балки ўтказилган тажрибалар саломатликни яхшилашга ёрдам берди. Булардан ташқари психик жараёнларнинг ҳар қандай гармоник ривожланиши ва шаклланишининг икки томони бор. Биринчиси — иш жараёнида диққат уйғунлашади, иккинчиси эса (агар шундай деб айтиш мумкин бўлса), дам олиш вақтида диққат уйғунлашади. Биз тажриба ўтказган кишилар актив дам олишга, ўздан чарчоқни, бош оғриғини бартараф этишга ўрганишди. Бир сўз билан айтганда уларнинг, чунончи, «дам олишга», ўз нерв-психик қувватини тиклашга бўлган қобилияти ўсди.

Юқоридаги каби тажрибалар вақтида нерв-психик узилишлар рўй бериши мумкинми? Ҳа, агар мутахассис бўлмаган киши билиб-билмай иш олиб борса шундай ҳол рўй беради. Гипноз билан ҳар қандай ҳаваскорлик тажрибалари ўтказиш жуда ҳафлидир. Шунинг учун ҳам Совет қонунчилиги врачлик дипломига эга бўлмаган кишиларга гипнозни қўлланишликни маън этади. Бизнинг барча тажрибаларимизда фақат соғлом кишилар қатнашади ва ўтказилаётган синовлар устидан доимий медицина назорат ўрнатилади. (АПН).

„ОЛТИН ЗОВУР“

«Октябрь» номидаги олтин конининг кекса ишчиси Г. Доронин куни кеча разведкачилар қазиган зовурдан 7 килограмм оғирликда олтин топиб олди. Бу Амур бўйида соф ҳолда топилган энг йирик олтин парчасидир. Икки қадам нариroқда эса лой,, қум ва шағал аралашган яна бир бошқа олтин парчаси ётарди. Олтин қидирувчи А. Болдирев топиб олган бу олтин 6.140 грамм келади.

Олтин конининг бошқа ишчилари шу зовур тубидан яна ҳар бири 170 дан 310 граммгача келадиган яна тўртта соф олтин қазиб олдилар. «Олтин зовур» Зея дарёси ирмоқларидан бири Гарь дарёси эриб қуйиладиган районда жойлашган.

— Соф ҳолда топилган олтинларнинг уюми, — дейди олтин конининг бош геологи М. Н. Суриков ТАСС мухбирига, — шу яқин атрофда олтин рудаси кони бор, деган тахмин туғдирмоқда.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

3:1. Бу ҳисоб пойтахт «Локомотив» командаси билан Минск «Динамо»си ўртасидаги учрашувдан кейин судья протоколига ёзилди. Темирйўлчилар мана тўрт ўйиндан бери майдондан фақат ғалаба қозониб чиқиб кетмоқдалар. Улар бундан аввал СКА (Одесса), «Пахтакор» ва «Спартак» командаларини енгган эди.

2:1. Ростов армиячилари ўз майдонларида москвалик клубдошларини ана шундай ҳисобда енгди. Ўйиннинг иккинчи минутида Копаев ҳисобни очди. 35- минутда эса унинг ўзи иккинчи гол автори бўлди. 61- минутда Секеч бир тўп киритиб ҳисобни 1:2 қилди. Аммо москваликлар бундан ортиқ муваффақиятга эришаолмадилар. Ростов футболчилари бу ғалаба билан турнир жадвалида учинчи ўринга чиқдилар.

1:0. Ғолиблик келтирган ягона гол автори Горшков бўлди. Ўтган куни «Крилья Советов» «Зенит»ни енгиб икки очкони қўлга киритди. Куйбишев футболчилари йирикроқ ҳисобда ғолиб келишлари мумкин эди. Бироқ Жуков 78-минутда 11- метрлик штрафдан фойдаланаолмади.

1:0. Ереваннинг «Арарат» футболчилари Москванинг «Спартак» коллективи устидан ғолиб келиши кўпчилик учун кутилмаган хол бўлди. Кейинги ўйинларни бир мунча бўш ўтказаётган пойтахт футболчилари энди ўзларини ўнглаб олсалар ва фахрли ўринлар учун курашсалар керак деган ниятда эди ишқибозлар. Афсуски бу умид пучга чиқди. Ягона тўпни биринчи тайм охирида Симонян киритди.

0:0. «Черноморец» билан «Шахтёр» учрашувида ҳисоб очилмади.

Турнир жадвалида ҳамон Киев динамочилари олдинда бормоқдалар. Энди украин футболчилари чемпион бўлишига ҳеч кимда шубҳа қолмади. Кумуш ва бронза медалларини ким олиши эса ҳали муаммо. Бу мукофотли ўринлар учун беш-олти команда даъвогар бўлаолади. Боку ва Ростов футболчилари 38 тадан очко тўплаб, иккинчи-учинчи ўринларни эгаллаб туришипти.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН,
„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ГА
обуна бўлишни унутманг!

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Қизил елканлар** (ёшлар учун). 18.40 — **Халқ контроли амалда.**

Ўзбек тилида: 19.00 — **Сўнгги нусхалар** (Ҳамза номли театр спектакли), танаффус вақтида — **Телевизион янгиликлар.** 21.00 — **Ғалабангиз муборак, Хоразм области пахтакорлари** (эшиттириш ва концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Еритаверсин** (болалар учун кинофильм).

Ўзбек тилида: 17.40 — **Киевлик қиз** (бадиий фильм, 2-серия).

Рус тилида: 19.10 — **Дўстлик учрашуви** (ҳужжатли фильм). 19.30 — Киноактриса **Татьяна Белецкая.** 20.20 — **Тошкент янгиликлари.**

20.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 28/X да **Семург**, 29/X да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 28/X да **Сўнгги нусхалар**, 29/X да **Қирол Лир.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/X да **Гули сиёҳ.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

28 октябрда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда: **Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Шариф Султонов, Жуманиёз Бобоев, Изом Садриев, Раҳима Рихсиева, Ражаб Исмоилов, Жуманиёз Бойжонов** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДАСИ
ҳузурида очилган 2 йиллик

СТУДИЯГА

ўрта маълумотли, 18 ёшдан 25 ёшгача бўлган
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР

қабул қилинади

Студия ашулачилар, лапарчилар, раққосалар, конферансье ва бошқа шу каби мутахассислар тайёрлайди.

Студияга қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.

Ўзбек давлат филармонияси ва эстрадасининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10-уй.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг
ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ
қуйидаги ихтисосларга

ёшларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Сартарош мастерлар, якка буюртма эркаклр устки кийими тикувчи мастерлар. Ўқиш муддати — 6 ой.

Пойафзал ремонт қилувчи мастерлар. Ўқиш муддати — 2 ой.

Ҳамма система соатларни ремонт қилувчи мастерлар. Ўқиш муддати — 1 йил.

8, 10, 11-синф ҳажмида маълумоти бўлган ва Тошкент шаҳрида яшаб турганлар 16 ёшдан тортиб қабул қилинади.

Қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.

Ўқиш 15 ноябрдан бошланади.

Мурожат учун адрес: Тошкент шаҳар-57, Кисловодск кўчаси, 80-уй, телефон 4-08-39 (8, 9, 56-автобус, 7-троллейбуснинг «Кисловодск» остановкаси).

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212. Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиет ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811. Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олийўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В35811. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 14040. ИНДЕКС 64969. Г. 1232.